

MAGYAR ÖRÖKSÉG Állampolgári javaslatok listája

I. ÁLTALÁNOS TÉMAKÖRÖK

Ádám Sándor író, mérnök, közgazdász, misszionárius
Ablonczy László újságíró, kritikus, színházigazgató
Adamovits Sándor vártemplomi presbiter, az Erdélyi Helikon kutatója, az Új kezdet főszerkesztője, „helikoni krónikás”
AGYAGTÁBLA BARÁTI TÁRSASÁG (Tábori László író, keletkutató és felesége, **Kiss Irén** vezetésével)
Albert Gábor regény-, esszéíró, szociográfus és **Albert Zsuzsa** író, szerkesztő, könyvtáros
ARANYVONAT és kísérei
Árva Vince atya
AUGUSZT FAMILIA gasztronómiai munkássága
AUSZTRÁLIAI ERDÉLYI MAGYAROK SZÖVETSÉGE (AUEAMSZ)
Bakonyi Béla ny. tanár, kóruskarnagy – “sokat tett Hegyalján a kóruskultúráért”.
Balassa Zoltán vegyészmérnök, történész, felvidéki magyar író, a kassai hagyományok őrzője
BALATONFÜRED / BALATONARÁCS
Balázs Béla (Bauer Herbert) költő, író, filmesztéta, filmrendező
BÁNKI DONÁT MŰSZAKI FŐISKOLA – a közép ipartanodából fejlődött
Baranyi Károly kutató pedagógus, filozófus, oktatáspolitikus, a Nemzeti Pedagógus Műhely alapítója
Bari Károly költő, műfordító, grafikus. A cigány folklórt, költészetet feldolgozó munkásságáért.
Barlay Ö. Szabolcs atya, a Prohászka-életmű feldolgozója
Bartha József holtmarosi református lelkész, gyermekmentő, az Erdélyi gróf Czzegei Wass Albert Alapítvány elnöke Wass Albert emlékét ápoló tevékenysége
Bartis Ferenc író, költő
Benedek István orvosíró, kulturtörténész, pszichiáter, polihisztor
Berde Mária Julianna erdélyi magyar író, költő, műfordító
Berencz Ádám apatini plébános
Bertalan Imre református lelkész, esperes (USA)
BERZSENYI DÁNIEL IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI TÁRSASÁG – példa értékű a Kárpát-medence irodalmi és művészeti életében betöltött szerző munkájuk.
Bethlen Farkas Verőce polgármestere társadalmi tevékenysége, különös tekintettel az elszakított magyarság jelenére, jövőjére. A Kárpát Haza Templom megálmodója.
BIKFALVA – székelyföldi magyar település
Bíró László József újságíró, a golyóstoll feltalálója
Bogsch Árpád, a XX. sz. egyik legnagyobb magyarja. Az általa alapított WIPO (Szellemi Tulajdon Világszervezete) főigazgatója, a PCT (Találmányok Nemzetközi Szabadalmaztatása) egyezmény feltalálója
Bölöny József jogász, történész, a *Magyarok kormányai* és a *Magyarok a nagyvilágban – Életpályák századunkból* v. nyolckötetes – kéziratos – önismeret serkentő lexikona
BUDAPESTI EVANGÉLIKUS (FASORI) GIMNÁZIUM
BUKOVINAI SZÉKELYEK

BURG KASTL-i MAGYAR GIMNÁZIUM

Buzády Tibor könyvkiadó, szótárszerkesztő, segélyszállítmányok bonyolítója

Csanádi Imre költő

Cseres Tibor regényíró

Csetri Elek történész, az Erdélyi Múzeum Egyesület alapító és tiszteleti tagja, a kolozsvári Kelemen Lajos Műemlékvédő Társaság tiszteletbeli elnöke, az MTA külső tagja

Csögör Lajos, orvos, szakíró, egyetemi tanár, a kolozsvári Bolyai Tudományegyetem első rektora, nemzetgyűlési képviselő

CSÖNGE község példamutató hagyományörző/ápoló tevékenysége

Csupor Zoltán Mihály érseki tanácsos, plébános nagy értékű művelődés-, tudomány- és technikatörténeti gyűjtemény létrehozásáért, széleskörű oktató-nevelő munkásságáért

Cs. Varga István irodalomtörténész, kritikus, szerkesztő, főiskolai tanár

Czakó Gábor író, publicista, képzőművész, a magyar katolikus újságíróképzés megszervezője

Czettler Antal jogász, történész. Svájcban él. A közelmúlt magyar történelméről ír tanulmányokat, cikkeket.

Czine Mihály irodalomtörténész, kritikus, „oszlopember”, a népi és a határon túli magyar irodalom apostola.

CZUCZOR-FOGARASI: A magyar nyelv szótára. Az első tudományos igényű egynyelvű magyar értelmező szótár, a magyar nyelvészet alapműve.

Daday Lóránd (*alias* Székely Mózes) méltatlanul elfeledett erdélyi író

Dancs Rózsa kanadai magyar író, szerkesztő, publicista. Férjével, **Telch György**-gyel könyvkiadóként és a magyar-angol nyelvű *Kaleidoszkóp* c. kulturális folyóirat szerkesztőjeként a nemzeti megmaradás ügyét szolgálja.

DEÁK TÉRI EVANGÉLIKUS LEÁNYGIMNÁZIUM és tanárai: **Jeszenszky Ilona** és **Zelenka Margit**, valamint az általuk felállított **Kufsteini emléktábla**

Deáky András gyimesbükki tanár, ny. iskolaigazgató, „építő ember”

DÉLI HARANGSZÓ

Demján Sándor vállalkozó. A magyar gazdasági, üzleti élet és kultúra kiemelkedő alakja. A *Prima Primissima* díj alapítója.

Domján László dr. – az Agykontroll szervezet Közép-európai vezetője.

Dormándi suszter – aki a magyarországi zsidók deportálása miatt tiltakozásul körülméltette magát .

Döbrentei Kornél költő, író, publicista

EGYMÁSÉRT ALAPÍTVÁNY (Kárpát-medencei hatáskörű)

Endresz György és **Magyar Sándor** óceánrepülők

ERDÉLY MŰVÉSZETÉÉRT ALAPÍTVÁNY

ERDÉLYI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET (EMKE), Kolozsvár – 125 éves. A szórványosodó erdélyi magyar közösségek megsegítésére jött létre.

Erdős László honvéd ezredes (vitéz, lovag) – a hősi halottak felkutatásában és az emlékhelyek állításában végzett áldozatos munkájáért

Esterházy Péter író, a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja

ÉSZAKI MAGYAR ARCHÍVUM / UNGERSKA ARKIVET és alapítója, **Szóllósi Antal**

EURÓPAI MAGYAR SZABADEGYETEM (Bern-Basel) – a magyar kultúra terjesztéséért és megismertetéséért végzett hiánypótló tevékenységéért

Fábián Pál nyelvészprofesszor

Faddy Ágoston Othmár atya, a Szent Korona Társaság alapítója

Faludy György költő

FARAGÓ BÉLA ORSZÁGOS TANÍTÓI ÉS TANÁRI ÁRVAHÁZ, Kecskemét

Farkas Árpád romániai magyar író, költő, műfordító

Fényes Csilla (Csilla Freifrau von Boeselager), vegyész, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kezdeményezője és alapítója

Fényi Ottó volt gödöllői premontrei kormányzó, perjel

Filippinyi Éva volt rádiós irodalmi szerkesztő, műsorvezető

FORRAI SÁNDOR ROVÁSÍRÓ KÖR és a **SZÉKELY-MAGYAR ROVÁSÍRÁS**

Frits Zsuzsa, Orgoványiné középiskolai biológianár, iskolaigazgató

Fülöp Tibor Zoltán katonai hagyományörző és az általa szervezett **TAVASZI EMLÉKHADJÁRAT**

p. Gaál Jenő svb. verbita szerzetes

Gárdonyi Géza író

Gedényi Mihály író, bibliográfus, színműíró, mű- és szakfordító, szinkrontolmács, szótárszerkesztő, sportdiplomata

Gellért Sándor tanár, költő, műfordító (Mikola)

GELENCE háromszéki (székely) település

Godányi Ákosné gyermek könyvtáros

Greza Ferenc irodalomtörténész, Németh László-kutató

GYIMESBÜKK népe és a templomépítő **Dani Gergely** plébános

Gyóni Géza evangélikus teológus hallgató, költő, az elfeledett „béke katonája”

Győry-Nagy Sándor kultúrokológus

Hajdó István főesperes-plébános, „*aranyszájú szónok*”. 2005. pünkösdjén elhangzott 50 perces prédikációja elnyerte az „*Év beszéde*” címet.

HASZMANN PÁL NÉPRAJZI MÚZEUM, Alsócsernáton

Hegedűs Géza író, politikus, pedagógus

Hegedűs Loránt református püspök

Hegyi-Füstös István lelkész, író, szerkesztő

HERENCSENY palóc település. Nincs iskolája, papja, a végpusztulás szélén van.

Hervay Gizella író, költő, műfordító és **Szilágyi Domokos** költő, író, irodalomtörténész

Hetényi Varga Károly kutató és adatközlő munkájáért

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY - 2009-ben ”az év települése” volt.

Hollán Ernő mérnök, tudós, katona, államférfi

Horthy Istvánné marosnémeti és nádaskai **gróf Edelsheim Gyulai Iona** Mária Andrea Gabriella, Horthy István kormányzó-helyettes felesége, Kenderes díszpolgára

Horváth Imre – az asztali tenisz versenysporttá válásáért harcolt

Iancu Laura csángómagyar író, költő, néprajzi gyűjtő. A magyar líra egyik legtehetségesebb és legeredetibb hangú alkotója.

Ignác Rózsa erdélyi író, színművész

Illyés Gyuláné Kozmutza Flóra gyógypedagógus, pszichológus. József Attila „Flórája”, majd később Illyés Gyula társa és segítője.

Jakabos Ödön romániai magyar író, orientalista, utazó (Kőrösi Csoma sírjához vitt egy marék csomakőrösi földet)

Jáki Sándor Teodóz bencés szerzetes, tanár, népdalgyűjtő, csángókutató

Jáki Szaniszló magyar származású amerikai tudománytörténész, tudományfilozófus, bencés szerzetes, fizikus

Jandó Gyula és **Hende Sándor**, a Melbourne-i Magyar Ház megeremtői

Jávor Ottó tanár, író, műfordító, szerkesztő

Jobbágy Károly költő, műfordító

Juba Ferenc tengerészkapitány, orvos és jogász magyar tengerészeti gyűjteménye

Juhász László művelődéstörténész, író, dokumentumfilm rendező. Évtizedeken át folytatott kommunikációs értékmegőrző tevékenységéért.

Kaán Károly erdőmérnök. A XX. sz. legnagyobb erdésze, az első magyar természetvédelmi törvény kidolgozója. Az Alföldfásítás apostola, földművelésügyi államtitkár, akadémikus.

Kádár Jenő oktató és természetjáró munkája több mint fél évszázadot ível át. Diák- és családi táborok szervezője határokon túl is.

Kállai Eszter, a „Szépen emberül” Alapítvány elnöke

Kállay Kristóf, a Máltai Lovagrend nagykövete a Szentszéknél, az »*Internazionale della Libertá*« mozgalom megalapítója

Kálmán Attila, a Pápai Református Kollégium Tatai Gimnáziumának igazgatója
Kardos Pál irodalomtörténész, tanár, kritikus, publicista.
Karinthy Márton író, színházi rendező
Károly Amy költő, Weöres Sándor hitvese
Kató Béla illyefalvi református lelkész, ref. püspök-helyettes
KAZINCZY FERENC TÁRSASÁG kulturális, irodalmi, honismereti szervezet
Kesserű István vitéz, szerdahelyi, dr. – az Argentínában élő magyar emigráció tevékeny munkása.
Kisfalusi János plébános – debrétei helytörténész, lokálpatrióta
Kiss Antal nyugalmazott református esperes (Ómoravica, Jugoszlávia)
Kiss Lajos dr. volt hévízi polgármester, a város első középiskolájának megalapítója
P. Kollár Ferenc jezsuita szerzetes. „*Renovare Mundum*” (A világ megújítása) c. fő műve csak 50 év múltán jelenhetett meg.
KOLOZSVÁRI UNITÁRIUS KOLLÉGIUM, ill. jogutódja, a **JÁNOS ZSIGMOND UNITÁRIUS KOLLÉGIUM**
Koncsol László szlovákiai magyar író, helytörténész
Kondor Katalin erkölcsi és szakmai kiállásáért
Kormos (Kops) István költő, meseíró, műfordító, kiadói szerkesztő
Koszorús Ferenc, a Magyar Holocaust hőse
Kölley György Gulágot szenvedett cserkészpap
Kristóf Ágota Svájcban élő világhírű magyar író. Fő műve a *Trilógia*
Kulcsár József – a magyar nemzet napszámosa Ausztráliában és az óhazában
Kunkovác László néprajzkutató, szakíró, fotóművész, az etnofotográfia legismertebb hazai művelője, kultúrakutató
Kühne Andor és Adolf – a Bükk hegység feltárói, első turistaútjelzők.
Lakatos Demeter szabófalvi csángó költő („született költő – abszolút poeta”)
Lehr György – a határon túl élő magyarságért kifejtett munkásságáért
Lénárd Ödön piarista szerzetes (elfelejtett hitvallónk) és **Tímár Ágnes** ciszterci apátnő
Lénárd Sándor orvos, író, költő, műfordító. 10-12 nyelven beszélt, olvasott, írt, fordított oda-vissza. Könyveit saját tusrajzaival illusztrálta. Kitűnően zongorázott és orgonált.
Lipp László médiapap, templomépítő, mentor
Lomb Kató tolmács, fordító, nyelvzseni, a világ első szinkrontolmácsainak egyike
LONDONI SEPECSI CSOMBOR KÖR és **Fekete Márton szerkesztő** – a »*Prominent Hungarians – Home and Abroad*« c. kiadványsorozatért
Lővey József Félix OSB bencés szerzetes, a Tihanyi Apátság alperjele
MAGYAR BOR (Hungaricum)
MAGYAR CSERKÉSZNEVELÉS és **Erődi Harrach Béla**, a Magyar Cserkészszövetség doyenjének a rendszerváltás után az összmagyarságért végzett kiemelkedő ifjúsági munkájáért
MAGYAR ELSŐK (szerk.: Rózsa György)
MAGYAR HAGYOMÁNYOS ÍJ
MAGYAR KÖZLÖNY
MAGYAR MŰVELTSÉG SZOLGÁLAT és alapítója, Tatár József – a határon túli magyarság számára juttatott könyvadományok szervezéséért.
MAGYAR NYELV ÉRTELMEZŐ SZÓTÁRA (ld. még Országh László)
MAGYAR VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT
Magyaródy Szabolcs kanadai magyar író, könyvkiadó, a Hunyady Mátyás Öregcserkész Munkaközösség vezetője

MAGYARORSZÁG FELFEDEZŐI SZÖVETSÉG és alapítója, **Rakó József**

Makovnik István amatőr ásvány- és ősmaradvány gyűjtő fertőrákosi kristálmúzeuma

Mandics György temesvári író, tudós, szerkesztő

Mándy Iván író, forgatókönyvíró, színész, a Digitális Irodalmi Akadémia posztumusz tagja

Máté Jakab nyelvész

Máté János alezredes – *Kard és könny* c. könyvéért.

Mattyasovszky Zsolnay Tamás - a Zsolnay épületkerámiaák bemutatásáért, dokumentálásáért, publikálásáért

Mécs László premontrei szerzetes, „prédikáló”költő, a szlovákiai magyar irodalom kiemelkedő egyénisége.

Mészáros István művelődéstörténész, pedagógia-történész, egyháztörténész

Mikó Gábor erdélyi tanár és közéleti ember

Miksó Sándor c. apát, a kőbányai Szent László templom plébánosa lélekápolói, oktatói, missziós tevékenysége

Molnár Veress Pál protestáns lelkész. Negyedszázada egyedül látja el a szétszórtan élő svédországi magyarok protestánsok lelki gondozását. Szerkeszti a *Keve* c. hitéleti és kulturális lapot.

NEMZETI EMLÉKHELY ÉS KEGYELETI BIZOTTSÁG

Nemzeti Himnusz – „Hymnus a magyar nép zivataros századaiból”

Nyárády Zoltán biológia, földrajz, kémia-tanár

NYÍREGYHÁZA

Obersovszky Gyula költő, író, újságíró, szerkesztő. Irodalmi alkotásait *Oby Gyula* álnéven jelentette meg. A *Történelmi Igazságtétel Bizottság* alapító tagja.

Ország László és a **MAGYAR NYELV ÉRTELMEZŐ KÉZISZÓTÁRA**

Ottlik Géza író, műfordító, a magyar intellektuális próza kiváló alkotója

ÖRÖKSÉG NÉPFŐISKOLA és alapítói: *Hintalan László, Molnár V. József* és *Pap Gábor* (aki külön is megkapta a díjat)

Palencsár Irén cecei tanítónő

PÁLI SZENT VINCE SZERETET LÁNYAINAK TÁRSULATA

Palotás László hídépítő mérnök, politikai okokból félreállították. Közvetlen halála előtt lett az MTA levelező (1991), majd rendes tagja (1992). Fő műve a 4 kötetes *Mérnöki kézikönyv*. 1999-ben alapították a nevét viselő díjat

PÁNEURÓPAI PIKNIK ÉS AZ 1989-ES HATÁRNYITÁS

Páskándi Géza erdélyi magyar író, költő, drámaíró, esszéíró

Passuth László író, költő, műfordító, művészettörténeti szakfordító.

PÉCSI ÓKERESZTÉNY SÍRKAMRÁK épületegyüttes az emberiség története szempontjából kiemelkedő kulturális emlékcsoport, a világörökség része

PENTELE-HÍD, a „leg”-ek hídja

Pernye András zenetörténész, zenekritikus

Pintér József, a keceli székhelyű “Pintér Művek” alapítója

PÓCSPETRI FALU ELITÉLTJEI

Polcz Alain – “a halálba készülők (elsősorban gyerekek) és hozzátartozóinak gyakorlati és elméleti segítéséért”.

Ráday Mihály városvédő, televíziós szerkesztő-rendező-operatőr

REGNUM MARIANUM és a **BOKOR KATOLIKUS BÁZISKÖZÖSSÉG**

Rózsás János – három GULAG-könyv írója, a GULAG LEXIKON szerzője

Salkaházi Sára vértanú, az üldözöttek megmentője, a Szociális Testvérek Társasága nővére

Sárközi Mátyás író, szerkesztő, a BBC külső munkatársa, a *Fehér Holló Kiadó* tulajdonosa. *Fekete Márton* álnéven írt. *Az Új Látóhatárban* publikált.

Schulek házaspár – a TF Esték szervezéséért

Simonyi Imre elfeledett költő

Simor Ferencné – a Drávaszög népi hagyományainak feldolgozója és gyűjtője.

Sisa István nyugati „örtálló” közíró Magyar és angol nyelvű tanulmányaiban, cikkeiben a magyar történelemmel és demográfiai problémákkal foglalkozott.

Stark Veronika – az ifjúsági és cserkészélet szellemi vezetője Melbourne-ben

Strém Géza amerikai magyar nyelvész, író, költő és műfordító polihisztor

SVÁJCI MAGYAR IRODALMI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖR (SMIKK), Lugano

Szabó Dezső közíró, kritikus, publicista

Szabó Ferenc jezsuita szerzetes, író, költő, műfordító. A *Vatikáni Rádió* magyar adásainak szerkesztője, a *Távlatok* főszerkesztője.

Szabó Gyula romániai magyar író, csángókutató, a kispróza egyik legnagyobb mestere.

Szabó Magda író

Szalai Miklós római katolikus esperes (halimbai gyógyító pap-teák)

Szathmáry Lajos (USA) író, újságíró, műgyűjtő, szakácsművész – amerikai-magyar vonatkozású kulturális gyűjtemény létrehozója

SZÉK / Sic hagyományörző erdélyi falu, a népi kultúra fellegvára

Széles Lajos férfitodrász, a Naksol feltalálója

Szemere Gyula nyelvész

Szépfalusi István evangélikus lelkész, szociográfus, szerkesztő, kulturális vezető. A Bornemissza Péter Társaság elnöke, a menekült táborok magyarjainak lelki gondozója

SZEPSI CSOMBOR KÖR 56-os menekült fiatal értelmiségiek kezdeményezésére alakult meg Londonban, 1964. decemberében

Szerdahelyi Andor tanár úr, a legendás „Cox”. Egyéni életútja példakép lehet minden diáknak és pedagógusnak.

Szj Rezső lelkész, író, történész

Szikszai Klára logopédus

Szilvási Lajos író

Szirmai Andre orvos, költő, irodalomtörténész, könyvkiadó, hungarológus

SZOCIÁLIS TESTVÉREK TÁRSASÁGA

Szöllősy Árpád jogász, kulturális szervező, az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem alapítója, majd elnöke

Szönyi Zsuzsa (Triznya Mátyásné) újságíró, fordító, a Vatikáni Rádió munkatársa, Szönyi István lánya. *Bartóky Zsuzsa* álnéven publikált.

Sztáray Zoltán író, szerkesztő, közgazdász, szociológus. A Recski Szövetség alapítója, az Új Látóhatár főmunkatársa

Sztehlo Gábor templom- és parókiaépítő evangélikus lelkész, az első magyarországi evangélikus népfoiskola alapítója, kétezer üldözött gyermek és kb. 500 felnőtt megmentője. A *Gaudiopolis* (Örmöváros) megálmodója és alapítója, a *Valahol Európában* c. film ihletője.

Takács Imre, az Iparművészeti Múzeum leváltott főigazgatója

Tamkó Sirató Károly költő, művészetfilozófus, műfordító, könyvtáros

TÁPIÓGYÖRGYE település. Lakóinak eltökéltsége, hogy falujukból mintaköztársaságot formáljanak.

Tatay Sándor író

Tersánszky Józsi Jenő prózaíró

Tóth Árpád költő, író, műkritikus, publicista, műfordító. A XX. sz. legnagyobb elégiaköltője.

Török Sándor író, műfordító. Az emberismeret művésze. A Rudolf Steiner által megteremtett antropozófia egyik magyarországi előfutára.

Tüdös Klára, Zsindelyné iparművész, divat- és jelmeztervezője, népművészeti kutató, emlékiró, film- ésínházrendező. A hajdani Győrffy Kollégiumot életre segítő nagymester. A náci uralom idején százak megmentője (magyar női Wallenberg), a Református Nőszövetség megalapítója és első elnöke.

Tüskés Tibor szerkesztő, irodalomtörténész, a *Jelenkor* egykori főszerkesztője.

Váci Mihály költő, műfordító, a közösség szószólója, lírai publicista.
Vágó Pálné – Vágó Pál, a magyar huszárságot bemutató monumentális festményének megmentője
Valentiny Géza lelképásztor, pápai prelátus, a Bécsi Europa Club elnöke, a magyarok bécsi pártfogója
Várkonyi Zoltán rendező
Várszegi (Imre) Asztrik pannonhalmi főapát-püspök
Vas István költő, esszéíró, műfordító és **Szántó Piroska** festő, grafikus, író.
VASÁRNAPI ÚJSÁG (2002. évi javaslat)
Végyvári Vazul atya, ferences szerzetes, tanár, pap, cserkészvezető, író, költő
Veres Pálné, az Országos Nőképző Egylet és Felsőfokú Leányiskola alapítója
Veres Péter cseléd, bojtár, napszámos, részes arató, vasúti pályamunkás, író, politikus, a Nemzeti parasztpárt elnöke, építési és közmunkaügyi, majd honvédelmi miniszter.
VÖRÖSMARTY MIHÁLY ÉNEK-ZENEI NYELVI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
Werner Alajos atya, hitvalló pap, egyházkarnagy, zeneszerző, orgonaművész, zenepedagógus, szakíró
Wiesel Elie (Eliezer) magyar származású Nobel-békedíjas író, a holokauszt történetének egyik legismertebb szakértője (ő használta először a holokauszt kifejezést)
Zászkaliczky Péter, a Deák téri Evangélikus Gyülekezet ny. lelkésze
Zimándi Pius István premontrei szerzetes, irodalomtörténész, pedagógiai szakíró
Zollmann Péter Londonban élő költő, műfordító
ZSADÁNY, a hun birodalom központja
Zsíros Sándor felsőzsolcai tanár, ny. iskolaigazgató, kultúrtörténész kulturális tevékenysége

II. MŰVÉSZET

Alkotóművészet

Ács József festőművész, műkritikus
Aknay János festőművész, a szentendrei Vajda Lajos Stúdió alapító tagja
Almásy Pál (Paul) fotóművész, újságíró értékőrző munkássága
Andrássy Kurta János szobrász- és éremművész
A. Tóth Sándor bábművész, grafikus- és festőművész, cserkészvezető. Hívó, hazaszerető művészpédagógus.
Babó Antal faműves, bútortervező, tárgykészítő művész
Bandi Dezső marosvásárhelyi képzőművész, népművelő, művészeti író (2003. évi felterjesztésekor még élt)
Baranyó Sándor festőművész
B. Bodnár Éva festőművész, költő, az AMME (szigethalmi Alkotók, Művészek és Művészetpártoló Egyesülete) egyik alapítója.
BÉKÉS-CSONGRÁD MEGYEI SZŰCSHÍMZÉS (ld. még Kiss Józsefné...)
Bodó Levente szentegyházi szobrászművész, művésztanár. „... olyan művész, akinek a székely faluból is Ikarosz és Saint Exupéry jelenti az emberi szabadság, emberi gondolat szárnyalását.”
Bodó Sándor (szamoszegi) szobrász-, festő-, éremművész és **Bodóné Fábrián Ilona** képzőművész (Bodó Ilona a felterjesztéskor még élt)
Bory Jenő szobrászművész, műépítész, festőművész, a Bory-vár alkotója
Bozsó János festőművész és az általa alapított Bozsó-gyűjtemény
Breznay József festőművész
Brunner Erzsébet és édesanyja, **Sassné Farkas Böske** – a 20. századi magyar misztikus festészet kiemelkedő alakjai.

Buday Mihály festőművész
Búza Barna szobrászművész
Csaba László – a hazai templomépítészetnek a kortárs európai építészet színvonalára emeléséért
Csáji Attila festőművész, grafikus, fényművész, holográfus, művészeti szakíró
Csetneki Magyar Csipke és alkotói, a **Szontágh nővérek**
Csikszentmihályi Róbert szobrász- és éremművész
Csoma Gergely szobrász, fotóművész, csángókutató
Csutoros Sándor autodidakta szobrászművész
Czajlik Zoltán georégész, légi régész, légi fotós. A régészeti célú légi fényképezés hazai úttörője.
Czenthe Zoltán építészmérnök, fotográfus, Gömör vármegye táji és épített örökségének, emberi világának megörökítője és átörökítője. Hatkötetes „*Gömöri Atlantisz*” c. könyvsorozatában a letűnt világ teljes látható kultúráját örökítette meg.
Daniel, Christine – magyar származású „népművész”, több mint 100 magyar népviseletbe öltöztetett baba készítője
Dankóné Dudás Juli népművész gazdag forma és fantáziavilága
Demény Attila kolozsvári rendező, zeneszerző, zongoraművész
Domonkos Béla autodidakta szobrász
Dúdor István felvidéki magyar festő, grafikus, a gömöri táj festője
Égerházi Imre festőművész, a Hajdúsági nemzetközi Művésztelep alapítója
Erdélyi Tibor koreográfus, fadaragó, népi iparművész
Escher Károly fotóművész, fotóriporter, operatőr, Neve minden komoly nyugati fotótörténetben szerepel.szakíró
Fáy Aladár, XX. sz.-i magyar festő, grafikus, képzőművész tanár, a magyar kultúra értékeinek gyarapítója
Fehér György Miklós zeneszerző
Fekete György belsőépítész, művészetpedagógus
Ferenczy Béni szobrász, grafikus és **Ferenczy Noémi** festőművész, a modern gobelinművészet megteremtője
Finta József építész, az MTA r. tagja
Fischer Ernő festőművész, a lírai absztrakt festészet egyik legkiválóbb hazai képviselője
Fodor József „krónikás festő”, a vásárhelyi festő- és grafikai tábor vezetője
Gopcsa Paula középiskolai rajztanár, festőművész
Gömbös László szobrászművész - vasi-zalai települések köztéri szobrainak alkotója
Gross Arnold groteszk, ironikus hajlamú grafikus
Gulácsy Lajos autodidakta festő
Gy. Kamarás Kata fazekas, népi iparművész
Gy. Szabó Béla erdélyi grafikus- és festőművész, fametsző, illusztrátor
Halmy Miklós festőművész
Hapák József fotográfus, a műemlék és műtárgyfotózás kiemelkedő képviselője
Házy Erzsébet operaénekes, „az utolsó primadonna”
Hertay Mária festő-, grafikus- és tűzzománc művész
Holló Barnabás szobrászművész
Homoki-Nagy István filmrendező, ornitológus, operatőr

Horváth Endre pénzjegytervező grafikusművész
Horvay János szobrászművész
Hubay Jenő zeneszerző, zenepedagógus, korának egyik legkiemelkedőbb hegedűművésze
Jankovics Marcell, a magyar kultúra sokoldalú alkotóművésze (filmrendező, művészettörténész, könyvillusztrátor)
Jánosi Antal szerkesztő-dramaturg
Jó estét nyár, jó estét szerelem c. tévéfilm alkotógárdája
Józsa János erdélyi keramikumművész és **Józsa Judit** kerámiaszobrász, művészettörténész
Kálmánfi János festőművész
Kampis Miklós építész, a Dél-dunántúli építészet megteremtője
Kapocsy György (önjelölt) fotóművész
Kása Béla etnofotográfus, a fényképezőgép primása, népzeneész. A népi kultúra elkötelezett kutatója, megőrzője, továbbadója
Kelemen Kristóf szobrászművész, „a bronz varázslója”
KISFILMES ALKOTÓ STÁB: Orbán Ágnes filmrendező, **Mertz Lóránd** operatőr, **Lengyel Gyula** szerkesztő
Kiss Józsefné Szabó Anna a békési szűcshímzés felújítója
Kligl Sándor szobrászművész – életműdíjra javasolják
Koltay Gábor Trianon c. filmsorozata
Korniss Péter dokumentarista fotográfus és fotóművész
Koós Iván báb- és díszlettervező
a székelyudvarhelyi fotográfus **Kováts-család** három generációjának művészi tevékenysége
Kozma Lajos építész
Kő Pál szobrászművész, faszobrász, „szárnykészítő”
Kresz Albert fotóművész, fotóriporter – fő érdeklődési területe a kultúra, ezen belül is a zene világa
Ligeti György zeneszerző
Lossonczy Tamás festőművész, grafikus, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia alapító tagja (felterjesztésekor még élt)
Lukin László zenepedagógus, karnagy, szövegíró, műsorvezető
Macskássy Izolda festő- és grafikusművész. A mai magyar festészet nagyasszonya.
Mága Zoltán hegedűművész, a királyok primása, a zene nagykövete, az emberek közötti hidak építője
Maghy Zoltán hajdúböszörményi festőművész
Magyar József filmrendező
Major Sándor szerkesztő, 64 portréfilm alkotója
Makay Árpád operatőr, a nagy magyar operatőrök mestere („csodafotográfus”)
Marosi Ilona képzőművész, művészetszervező
Martin Gábor tanár, alkalmazott fotográfus, a Viharsarok életének bemutatója
Marton László szobrászművész szobraiban is megnyilvánuló nemzeti identitása
Molnár Edit fotóművész. Az ismert emberek ismert fotósa. Nemzetközi fényképpanteon létrehozásáért küzd.
Molnár Farkas építész, festő- és **grafikusművész**, az avantgárd építészet kiemelkedő alakja.
Morell Mihály képzőművész, a Szindbád c. film fényképezéséért.
Móser Zoltán fotóművész, művelődéstörténész, forgatókönyvíró.

Nagy János szobrászművész, a felvidéki magyar kultuszhelyek teremtője
Németh Kálmán, podolini szobrászművész, fafaragó, restaurátor
Novák István építész, „mediterrán művész”
Nyáry Éva szakrális festőművész
Oláh Gusztáv díszlet- és jelmeztervező
Ország Lili festőművész
Pálffy Károly pecöli asztalosmester, naiv faragóművész kulturális alkotó munkássága
Páll Lajos festőművész, költő
Papp László építész (USA)
Patay László festőművész
Péli Tamás cigányfestő
Petry Béla építész, képző- és grafikusművész
Rákos Sándor életműve
Reich Károly grafikusművész
Rozsda Endre festőművész, grafikus, „a szürrealizmus esperese”
Schéner Mihály festőművész
Schulek Frigyes építőművész, műegyetemi tanár, az MTA r. tagja
Sebestyén József műemlék- és örökségvédő fotóművész
Simonffy Márta textilművész
Smídt Róbert felvidéki fafaragó képzőművész. Felvidéki székely kapuk tervezője és építője
L. Szabó Erzsébet üvegtervező iparművész, „az üveg varázslója”, „az örömhözó üveg művésze”, „az üvegművészet nagykövete”
id. Szabó István szobrászművész, „a bronz varázslója”
Szabó Tamás szobrász-, festő- és grafikusművész
Szalay Ferenc festőművész, a vásárhelyi festőiskola nagy öregje
Szalay Lajos grafikus, könyvillusztrátor
Székely Aladár fotóművész, gépképiró, a XX. sz. első két évtizedének egyik legjelesebb portréfényképésze
Szekeres Erzsébet textilművész
Szigetvári János építésmérnök, városépítész és városgazdász, műemlékvédelmi szakmérnök, a népi építészet kutatója, számos épület megmentője.
Szinte Gábor tudós-festőművész., díszlettervező. Az egyik legjobb hazai portréista. Fő témái az erdélyi és toszkán táj.
Szűcs Édua grafikus, karikaturista, illusztrátor
Takács Győző festőművész, grafikus- és keramikumművész, a Viharsarok alkotóművésze
Tám László fotóművész, a magyar diaporáma művészet egyik legmarkánsabb képviselője
Tatár Jenő ötvös iparművész, belsőépítész
Tátray Vilmos Kossuth-díjas hegedűművész, a Tátrai Vonósnégyes megalapítója
Toroczkai Wiegand Ede az elfelejtett építész, iparművész, író, főiskolai tanár. A két világháború közötti építésznemzedék egyedi és egyik legmarkánsabb képviselője.
Tóth Menyhért festőművész, „képiró bölcs”
Töreky Ferenc grafikusművész
R. Törley Mária szobrászművész

Tumó István festőművész, író, a magyar kultúra franciaországi terjesztője
Vákár Tibor erdélyi építőművész, festőművész és grafikus
Vankóné Dudás Juli naiv festő, népművész
Vántus István zeneszerző. Jelentős a görbülő zenei térrel kapcsolatos felfedezése.
Varga Csaba animációs filmrendező, grafikus, zeneszerző, író, producer, szobrász, íráskutató.
Vásárhelyi Győző (Victor Vasarely) festőművész
Veress Sándor zeneszerző, egy nemzet lelkiismerete
Vikár Béla nyelvész, irodalmár, gyorsíró, néprajzkutató, műfordító, **Vikár László** népzenekutató, tanár és **Forrai Katalin** zenepedagógus
VINCZE LÁSZLÓ ÉS FIAI PAPIRMERÍTŐ MŰHELYE (Hungaricum)
Vogel Eric díszlet- és jelmeztervező
Vujisics Tihamér zeneszerző, népzene gyűjtő
Wagner Nándor, „a filozófus szobrász”. Legismertebb művét, a Filozófus kert c. szoborcsoportot Budapestnek ajándékozta (a Gellérthegyen állították fel.)
Warga László építésmérnök, műegyetemi tanár, a városépítés nemzetközileg elismert hazai úttörője
Werner Alajos zeneművész, zenepedagógus, karnagy, orgonaművész, teológus, a Regnum Marianum Hitoktató Központ házfőnöke.
Wrabel Sándor, az 1956-os forradalom festője
Gróf Zichy István östörténész, festőművész, grafikus, az MTA r. tagja
Zoboki Gábor zenerajongó építész, a Művészetek Palotája tervezője
Z. Soós István festőművész egy évszázadot átlelő, nagy jelentőségű munkássága
Zsindelyné Tüdös Klára az Operaház jelmeztervezője, népművészeti kutató, díszruhatervező, író

Előadó művészet

ALBA REGIA TÁNCGYÜTTES és művészeti vezetője, **Botos József** – a népi hagyományok ápolásáért, a néptánc, népzenei értékek, kulturális örökség felkutatásáért
ARS RENATA SZÓLÓÉNEK EGYÜTTES és alapítója, **Virágh László** művészeti vezető
BENKÓ DIXIELAND BAND és alapítója, névadója, klarinétosa: **Benkó Sándor**. A világon az egyik legjobb, Magyarországon a legnépszerűbb jazz együttes.
Beregszászi Olga színész, előadóművész, versmondó
BIHARI JÁNOS TÁNCGYÜTTES
Birinyi József hangszeres előadóművész, népzene kutató, hangszerkészítő, zenepedagógus és **Birinyi András** hangszerkészítő
Bőzsöny Ferenc főbemondó, tanár, előadóművész
Bubik István színművész, „ritka magyar”
BUDAPESTI FILHARMONIAI TÁRSASÁG (a legrégebb magyar szimfonikus zenekar). A nemzeti és egyetemes zenekultúra értékeinek közvetítője és gyarapítója.
Cseke László tanár, szakíró, a Szent György Lovagrend kancellárja, a Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok szervezője
Cseke Péter színművész, rendező
Csenki Imre ének-zenetanár, karnagy, a Magyar Rádió Énekkarának vezetője, a Debreceni Kollégiumi Kántus, majd a Magyar Állami Népi Együttes vezető karnagya
Czinkota Mihály – “előadóművészként 55 éve szolgálja az amerikai magyar kulturális életet.”
Debreczeni Tibor előadóművész, népművelő, drámapedagógus
Dévai Nagy Kamilla énekművész és az általa alapított **KRÓNIKÁSÉNEK ZENEISKOLA**
Dévényi László egykori gyermekszínész, filmrendező, ösrádiós
Dinnyés József daltulajdonos

Écsi Gyöngyi felvidéki bábszínész, előadóművész, néprajzkutató, énekes, mesemondó
Éliás Tibor operaénekes, az Erkel operák népszerűsítője, zeneszerző, szövegíró, lemezkiadó, a Trianon Emlékmúzeum megalapítója, a „Válaszd a magyart!” program elindítója
Eperjes Károly öntörvényű színművész, a mai magyar színjátszás és a magyar, vallásos szellemiségű társadalom kimagasló személyisége
Fenyvessy Éva színművésznő
Gergely Ferenc orgonaművész, a Ferences Rend confrátora, a Pesti Ferences templom karnagya
Gregor József operaénekes (basszus)
Gulyás Dénes előadóművész, a Bánk bánért és a Linum Művészeti Fesztivál megrendezéséért
GYÓRI LEÁNYKAR és karnagya, **Szabó Miklós**
HAJDÚSZOVÁTI KODÁLY ÉNEKKAR **Szathmári Károly** vezetésével
Halász Judit színész, énekes, „jószoigálati nagykövet”. Nemcsak mesejátékait, de minden alakítását áthatja a mosoly és az őszinte emberszeretet.
HARGITA NEMZETI SZÉKELY NÉPI EGYÜTTES és művészeti vezetője, **András Mihály**
Házy Erzsébet operaénekes (szoprán), az utolsó „primadonna”
HONVÉD FÉRFIKAR – Magyarország, sőt Európa egyetlen hivatásos férfikórusa
Hubay Miklós világhírű hegedűművész, zenepedagógus és zeneszerző
Járay József operaházi magánénekes
Juhász Zoltán dуда- és furulyaművész, népzenei gyűjtő, népzene tanár, villamosmérnök. Népzenei hagyományörző művészetéért.
Kabos Gyula színművész
Kaszás Attila színház- és filmművész. A szakma minden ágát a legmagasabb szinten művelte.
Kerekes Tóth Erzsébet népdalénekes, kultúr munkás – Erdély legismertebb és elismertebb népdaléneke
Kilyén Ilka marosvásárhelyi színésznő, előadóművész
Kistétényi Melinda orgonaművész, tanár
Kocsis Zoltán zongoraművész, a Nemzeti Filharmonikusok (NFZ) főzeneigazgatója
KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ OPERATÁRSULATA
KÓS KÁROLY ÉNEK-ZENE EMELT SZINTŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA (50 éves volt a felterjesztéskor)
László Ervin zongoraművész, filozófus – “*Döntés* c. művéért. A Budapest Klub alapítója.
LENDVAI KÁROLY FÉRFIKÓRUS (Törökbálint)
Lukácsi Huba és az általa alapított **LATINOVITS ZOLTÁN DIÁKSZÍNPAD**
Lukin László zenepedagógus, karnagy, műfordító, előadóművész, zenei ismeretterjesztő
Mága Zoltán hegedűművész, „szeretet hegedűse”, a Rajkó Zenekar vezető primása, majd a Budapest Cigányzenekar alapítója
MAGYAR RÁDIÓ ÉNEKKARA (2010-ben 60 éves)
MAGYAR RÁDIÓ GYERMEKKÓRUSA, **vezényel Thész Gabriella** (gyermekkoros@radio.hu)
Markó Iván iskolateremtő táncművész, koreográfus
Mezey(i) Mária színésznő
Mohayné Katanics Mária énektanár, karnagy és az általa alapított **SZILÁGYI ERZSÉBET NŐI KAR**
Osváth Júlia operaénekes
Pálfy Margit versmondó előadóművész
Palya Bea énekes, előadóművész, „az esélyegyenlőség nagykövete”
Pápai Erika színésznő
Petrás Mária keramikumművész, moldvai csángó énekes

Promonti Erzsébet operaénekes, énektanár – “a magyar zenei kultúra és a Kodály-módszer külföldön, Nyugat-Európában és elsősorban Svájcban történő elterjesztéséért és műveléséért”.

Psota (Dávid) Irén színművésznő, énekesnő

Rábai Miklós – “a Magyar Állami Népi Együttes világhírnevéért”.

RAJKÓ ZENEKAR (1952-ben alakult, az Együttes művészeti vezetője Gerendás István)

RÁKÓCZI TÁROGATÓ EGYÜTTES és **Nagy Csaba** tárogatóművész

Réti József operaénekes (tenor). Ars poeticája: „Csak tiszta forrásból”

Ruttkai Éva színésznő

Sellei Zoltán előadóművész, tanár

Sillye Jenő dalszerző és énekes

Sipos Jenő “...több énekes generációt nevelt ki, adott a magyar és nemzetközi operajátzásnak”.

Starker János gondonkaművész, a világ egyik legismertebb zeneművésze...”

Szabó Miklós opera-, operett és magyar nóta énekes

Szabó Sándor színművész, érdemes és kiváló művész

Szucyynsky Mária nővér, aki “1945 után a jó hangú növendékeiből kórust alakított *Kék Madár* néven

Szijjártó Jenő felvidéki magyar zeneszerző, karnagy, népdalgyűjtő, több kórus alapítója és művészeti vezetője

Szűcs Gábor táncművész, a Jászság Népi Együttes (JNE) művészeti vezetője (az Együttes 2011-ben lesz 40 éves)

Tátrai Vilmos hegedűművész, a *Tátrai Vonósnégyes* megalapítója

Tompa Miklós rendező, színészpédagógus,ínházigazgató, az erdélyi színjátszás kiemelkedő egyénisége. Ő rendezte a leghitelesebb és leghatásosabb Tamási Áron bemutatókat.

VAGANTES TRIÓ RÉGIZENE EGYÜTTES

VESZPRÉM VÁROS VEGYESKARA

VESZPRÉMI LISZT FERENC KÓRUSTÁRSASÁG

VOX HUMANA ÉNEKKAR, Vác

Zákányi Zsolt zenepedagógus, karnagy. Kórusai: *Kodály Gyermekkórus, Vikár Béla Vegyes Kar, Vikár Béla Női Kar*. (Az ajánlást 630-an írták alá!)

Zerkula János, a gyimesi csángók legendás prímása és „zenész társa”, felesége, **Zerkula (Fikó) Regina** (1922-2008)

Művészetelmélet

Balogh István művészettörténész, az erdélyi reneszánsz művészet felfedezője

Balogh Jolán iskolateremtő művészettörténész. Könyvei a magyar és nemzetközi műtörténelem több mint ezer évét fogják át.

Banner Zoltán művészettörténész, író, költő, előadóművész

Barsi Ernő néprajztudós, zenepedagógus, zenetudós, hegedűművész, teológus – *A kulturális örökség ápolása és gazdagítása érdekében kifejtett tevékenységéért*

Bartók Béla ifj. – apja életművének precíz őrzéséért

B. Nagy Margit művészettörténész

Borbély Jolán etnográfus, a »Népi díszítőművészet« mozgalom megszervezője

Csenki Imre zenetanár, zeneszerző, karnagy, népzene kutató

Dercsényi Dezső művészettörténész

Diószegi Vilmos néprajzkutató, a magyar és szibériai sámánizmus kutatója és felesége,

Gondos Béla, a Kárpát-medence régi magyar kereszténységének építészeti és képzőművészeti emlékeinek feltárója

Morvay Judit – a népi táplálkozás és népi társadalom kutatója

EURÓPA ISKOLA (1945-48) és alapítói: **Gegesi Kiss Pál, Kállai Ernő, Mezei Árpád, Pán Imre**

Iglói Éva, a gödöllői néptánc-együttes művészeti vezetője

KODÁLY-MÓDSZER

Nagy Zoltán művészettörténész és felesége, **Nagy-Kovács Mária** szobrászművész

Pécsi Géza zenepedagógus zenei életműve, mely az érzelmi-esztétikai-zenei nevelésben teljesedett ki

Pernye András zenetörténész, zenekritikus, zenepedagógus, zeneesztéta, zeneszociológus. Komolyzeneként tisztelte a dzsesszt.

Pesovár Ernő néprajztudós, tánckutató, koreográfus

Ráday Mihály művészettörténész, filmoperatőr, rendező, városvédő és az általa alapított **BUDAPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET**

Szabolcsi Bence zenetörténész, zenekritikus, az MTA r. tagja

Takács Imre művészettörténész egyedülálló szakmai, tudományos szervező aktivitása. Az Iparművészeti Múzeum újbóli főigazgatója.

III. SAJTÓ

AMERIKAI MAGYAR ÚJSÁG

Balogh István rádiós környezetvédő (Oxigén)

Bayer Zsolt – 1100 év Európa közepén című tévésorozataért.

BRASSÓI LAPOK

Csernák Árpád író, szerkesztő, színművész, a **BÚVÓPATAK** főszerkesztője, a *Magyar Napló* regionális szerkesztője

Demeter Béla erdélyi újságíró, szerkesztő

FORRÁS – Szépirodalom, Szociográfia, Művészet alcímű folyóirat. A magyar kultúra figyelemre méltó fóruma.

Geröly Tibor, a **Művészetbarátok Egyesülete** elnöke, a **MŰVÉSZET és BARÁTAI** c. folyóirat főszerkesztője

HISTÓRIA c. folyóirat diktatúra korabeli szerkesztőgárdája

Ignotus (Veigelsberg Hugó) publicista, műkritikus, költő, író, a Nyugat alapító főszerkesztője

KECSKEMÉTI LAPOK

Kner Izidor nyomdász, könyvkötő és kiadó, valamint **Kner Imre** nyomdász és a **gyomai KNER NYOMDA**

KÖZÉPISKOLAI MATEMATIKAI ÉS FIZIKAI LAPOK

KRITIKA c. folyóirat diktatúra korabeli szerkesztőgárdája

Lakatos Pál, **Lovas István** és **Szentmihályi Szabó Péter** – a médiaháború aktív harcosai a nemzeti oldalon

Major Sándor televíziós rendező (“Szülőföldem” c. sorozata)

Németh Miklós Attila rádiós, majd televíziós szerkesztő, műsorvezető, „a köz szolgája”

NYUGAT c. folyóirat

Osvát Ernő szerkesztő, kritikus, író, a Nyugat egyik alapítója és szerkesztője

Ruffy Péter újságíró, író

Szamosi József újságíró, szerkesztő, költő, író (1945 óta emigrációban él)

Szöllőssy Árpád – az **ÚJ HORIZONT** c. folyóirat főszerkesztője

Vigília c. folyóirat (75 éves)

IV. SPORT

Albert Flórián, az Aranylabda egyetlen magyarországi tulajdonosa

Czene Attila sportoló (úszás)

Csóke József, a magyar sportfilmkészítés kiemelkedő képviselője

Fenyvesi Csaba sportoló (vívás)

Gedényi Mihály sportdiplomata, bibliográfus, irodalmár, fordító

Gerevich Aladár olimpiai bajnok vívó

Hammerl László sportlövész olimpikon

Horváth Csaba - Kolonics György kajakozók

Iharos Sándor atléta, tizenegyszeres világcsúcstartó

Kaposi Gyula sportoló, testnevelő tanár

Kassai Lajos lovasíjász bajnok

Kiss Balázs kalapácsvető
Kovács Pál "olimpiai-, világ-, Európa-, magyar bajnok kardvívó
Kozma Mihály birkózó
Kő András író, (sport)újságíró
Kulcsár Győző vívó
Mednyánszky Mária asztaliteniszező, edző, tizennyolcszoros világbajnok
Mező Ferenc sporttörténész, tanár olimpiai bajnok
Németh Angéla gerelyvető
Pesthy Pál Frigyes asztalitenisz bajnok
Polyák Imre birkózó
Rejtő Ildikó vívó
Rózsa Norbert úszó
Szabó házaspár (Románia) – Szabó ... a román vízilabda válogatott sokszoros tagja,
Orbán Olga a női törvívásban olimpiai arany-, ezüst- és bronzérmes
Szabó József úszó
Székely Éva úszó
Szójka Ferenc, az Aranycsapat tagja (az Aranycsapat megkapta a díjat)
Takács Károly sportlövő

V. POLITIKA

Abonyi Bodor Pál – mérnök, az 1956-os forradalomban több forradalmi szervezet elnöke
id. Antall József, **kisjenői** jogász, menekültügyi kormánybiztos, ujjáépítési miniszter
Berecz Ádám apatini plébános, a »Die Donau« c. német nyelvű antifasiszta újság szerkesztője
Donáth György vértanú
Fónay Jenő és az 56-osok
Fülöp Tibor Zoltán katonai hagyományörző és az általa szervezett **TAVASZI EMLÉKHADJÁRAT**
Giesswein Sándor tudós-pap-politikus (1856-1924)
Habsburg Ottó politikus, író - hazánkért kifejtett munkásságáért
Janics Kálmán – szlovákiai magyar író-publicista
Kahler Frigyes – a diktatúra idején a jogrendben lévő torzítások feltárásáért.
Király Károly politikus
Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke, Kárpátalja
Makra Zoltán – az emigrációs politikai tájékoztatás érdekében kifejtett tevékenységéért
Orbán Viktor a magyar nemzet határokön átívelő egységéért végzett tevékenysége
Pataki, George, New York állam republikánus kormányzója
Peéry Rezső – "nemzeti-közösségi tudatossága és európaisága"
Pongráz Gergely és az **56-OS TÖRTÉNELMI ALAPÍTVÁNY**
Rácz Sándor, az 56-os Forradalom és Szabadságharc hőse

Rakovszky Iván politikus, belügy-, vallás- és közoktatási miniszter. A rendőrség újjászervezője.
Szatmáry György – “a szlovákiai magyarság érdekében folytatott eredményes tevékenységéért”.
Szent-Iványi Domokos, a Magyar Függetlenségi Mozgalom egyik vezéregyénisége
Tajti Erzsébet tanárnő és a RENDSZERVÁLTÁS NÉVTELEN HŐSEI
Tóth Ilona szigorló orvos, az 1956-os forradalom mártírja
Wittner Mária 56-os halálraítélt

VI. TÁRSADALOMTUDOMÁNY

Ádám Sándor történész

Balassa Iván 80-éves, Herder-díjas történelemtudós, etnográfus

Barsi Ernő néprajztudós, tanár, teológus, hegedűművész, zenetanár, népdalgyűjtő

Benda Kálmán történész, akadémikus

Böölöny József jogász, történész, archontológus (tisztségtörténész), lexikonszerkesztő. „*Magyarok a nagyvilágban*” c. életrajzi lexikona kéziratban maradt.

Ferenczi István kolozsvári történész, régész és **Ferenczi Géza** történész, régész, a moldvai ősi csángók kutatója

Fettich Nándor muzeológus – a népvándorlás korabeli régészet világhírű kutatója

Gaal György irodalom- és művészettörténész, a kolozsvári múlt kutatója

Germanus Gyula, a magyar orientalisztika egyik legnagyobb alakja, arab nyelvészeti, kultúrtörténeti író, irodalmár

Glatz Ferenc történész, az MTA volt elnöke

Gosztonyi Péter Svájcban élő történész

Gudenus János József, a genealógia legkiválóbb hazai képviselője

Hantó Zsuzsa „Kitiltott családok” az eltörölni kívánt múlt és a jelen világa jövőkép nélkül.

Harrer Ferenc jogász, liberális politikus, író, urbanista, kormánybiztos, Budapest kétszeres alpolgármestere

Harsányi János magyar származású amerikai filozófus, szociológus, közgazdász. Játékelméleti munkásságáért megosztott Nobel-díjat kapott.

Kelemen Lajos kolozsvári történész

Keszi-Kovács László néprajztudós, Teleki Pál egykori tanítványa és munkatársa

Kiss András kolozsvári levéltáros, jogtörténész, az Erdélyi Múzeum Egyesület volt főtitkára

Kiszely István régész

Kóbor György esperes, kultúr -antropológus

Kodolányi-család, mely a XX. sz.-ban számos alkotóval gyarapította Magyarország értelmiségi és művészársadalmát, s élő, alkotó tagjaival ma is öregbíti hazánk hírnevét.

ifj. Kós Károly néprajztudós, muzeológus, tanár, szerkesztő (az építész, író, grafikus, politikus Kós Károly fia)

Környei Attila tanár, történész, muzeológus. „Európai” ember. A **nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum** megalapítója, a Széchenyi kultusz újjáélesztője

Kövesdi Kiss Ferenc lévita tanító, presbiter, aki megírta a Nyárádmenti falusi kórusok 100 éves történetét.

Laki Károly néprajzi értékmentő (több mint 3000 db-ból álló néprajzi és nemzetismereti gyűjteményéért)

Lapohos András ny. tanár, az erdélyi **ÖRDÖNGÓSFÜZES SZÜLŐFALUM ALAPÍTVÁNY** és **SZÓRVÁNYMŰZEUM** megalapítója

Lőrincze Lajos nyelvészprofesszor, szerkesztő, „emberközpontú” nyelvművelő

Lükő Gábor folklorista, szociálpszichológus, „a magyarság örleke”. Kultúrakutató.

MAGYAR NYELV ÉRTELMEZŐ SZÓTÁRA szerkesztői és Ország László

MAGYAR VÁRARCHIVUM ALAPÍTVÁNY – Európában egyedülálló nagyságú az általuk létrehozott internetes adatbázis a Kárpát-medence várépítészetének dokumentálására.

Mándoky Kongur István nyelvész, turkológus, a magyar-kun kapcsolatok kutatója

Máté Jakab nyelvtudós

Mészöly Gedeon nyelvészprofesszor, műfordító. A *Halotti beszédhez és az Ómagyar Mária-siralomhoz* fűzött magyarázatai legjelentősebb alkotásai.

Molnár Tamás filozófus

Molnár V. József néplélekrajz- és magyarságtudós. Több évtizede kutatja és közvetíti a Kárpát-medencében a természetes műveltség világképét.

Móra Ferenc író, publicista, régész

Nagy Károly szociológus professzor (Nyíregyháza / Piscataway, NJ, USA) értékörző, értékteremtő életműve

Nagy Olga – “erdélyi folklór kutató”

Nagy Zoltán tanár, a palóc vidék ismert folkloristája, népdal- és népmese gyűjtő

Nizsalovszky Endre jogtudós, a magánjog művelője, egyetemi tanár, az MTA r. tagja

Nyíri Tamás pap, teológus, az ökuménia fontos elősegítője”.

Pánovics József urológus

Pecze Ferenc a magyar jogtörténetírás és alkotmány történetírás rendszerváltó jogásza, a Hunyadi Szövetség elnöke (önjelölt)

Ritoók Zsigmond óorkutató, Bolyai-díjas akadémikus

Sipos III. Béla családfakutató

Szakály Ferenc történész, a török kori Magyarország történetének egyik legkiválóbb kutatója

Szenti Tibor néprajzkutató, szociográfus, író, tanyakutató, dokumentumfilm készítő, „*a legvásárhelyibb vásárhelyi*”

Sztehlo Gábor templom- és parókiaépítő evangélikus lelkész, író. Az első magyarországi evangélikus népfőiskola alapítója. Kb. 1500 üldözött gyermek és kb. 500 felnőtt megmentője. Több gyermekotthon és az első hazai önigazgatású gyermekváros, a *Gaudiopolis* (Örömváros) létrehozója, a *Valahol Európában* c. film ihletője.

Szűcs Sándor néprajzkutató

Tábori László keletkutató, összehasonlító vallástörténeti elemzései hiánypótlóak

Tánczos Vilmos kolozsvári néprajzkutató, történész, egyetemi tanár. A népi vallásosság, a moldvai csángók szakrális kultúrájának kutatója.

Varga E. Árpád statisztikus. *Erdély etnikai és felekezeti statisztikája* c. hatkötetes művéért

Venczel József társadalomkutató (falukutató), szociológus, egyetemi tanár, közíró

Vértes László ősrégész, történettudós, barlang- és bányakutató, a félmillió éves vértesszöllősi őstelep feltárója

Vikár Béla nyelvész, irodalmár, gyorsíró, néprajzkutató, műfordító, a Kalevala első magyarra fordítója. **Vikár László** népzene kutató, tanár és **Forrai Katalin** zenepedagógus

Vladár Gábor jogtudós, polihisztor

Wagner Ferenc István történész, könyvtáros, irodalomtörténész, a Washingtoni Kongresszusi könyvtár munkatársa.

VII. TERMÉSZETTUDOMÁNY és TECHNIKA

Ábrahám Ambrus Andor teológus, természettudós, akadémikus. „Szálfaember”.

Adamkó Péter és **Leel-Őssy Szabolcs** barlangkutatók. Számos hazai barlangot fedeztek fel. Megalapították a Magyar Barlangi Mentőszolgálatot.

Almásy László Ede Szahara-kutató, az igazi „angol beteg”

Balás Jenő bányamérnök, a gánti bauxit – értékes nemzeti kincsünk - felkutatója

Balázs Dénes világtudós, földrajztudós, író, a Magyar Földrajzi Múzeum megalapítója

Baló József, nagybaczoni orvos, patológus, az MTA r. tagja. A hazai kísérletes daganatkutatás egyik megalapítója és kiemelkedő művelője

Balogh Árpád természettudós, pedagógus

Balogh Ernő geológus, barlangkutató, az erdélyi karszt- és barlangkutatók úttörője. Fotográfus.

Bánki Donát gépészmérnök, zseniális gépkonstruktor, szakíró és a róla elnevezett **BÁNKI DONÁT MŰSZAKI FŐISKOLA** (ma: Budapesti Műszaki Főiskola)

Baross László világhírű búzanevelő, „a bánkúti búzák atyja”

Batiz Dénes dr. – “aki életével, munkásságával az ember illetve az emberiség javára tevékenykedett”.

Bejczy Antal – “Marson irányított kicsi kocsi”. – a robotika és az automatika kiemelkedő művelője – a 6-dimenziós kézi kontroll szerkezet kifejlesztése”.

Bugyi István sebész főorvos, a magyar sebészt nagymestere

Csóka András építészmérnök, agysebész

Czente Zoltán építészmérnök, acélszerkezetes szakmérnök, a hatkötetes *Gömöri Atlantisz* szerzője

Dobszay László dr. – “emberi nagyságát és a magyar gyermekorvoslás érdekében tett tevékenysége”.

Dzsinich Csaba érsebész

Eötvös Lóránd természettudós, akadémikus és az általa létrehozott **EÖTVÖS LÓRÁND GEOFIZIKAI INTÉZET**

Fejér (Weisz) Lipót matematikus

Ferenczy Sándor – “pszichiátriai tevékenységéért”.

Gábor Dénes (Dennis Gabor) gépész-, villamosmérnök, a holográfia felfedezője, fizikai Nobel-díjas

Gaizler Gyula dr. – a Magyar Bioetikai Társaság alapító elnöke

Gáspár János a magyar közlekedési és műszaki múlt emlékeinek feltárója, a Kárpát-medencei kisvasutak megmentője

Gelei József zoológus, protisztológus professzor, akadémikus, mély hitű unitárius

Gottsegen György nemzetközileg elismert belgyógyász-kardiológus professzor

Gruber József gépészmérnök, egyetemi tanár, a műszaki tudományok doktora. Áramláskutató. Nevéhez fűződik az álló és forgó lapátrácsok közötti áramlás korszerű matematikai eszközökkel történő leírása. Róla nevezték el Budapest legnagyobb víztározó medencéjét a Gellérthegyen.

Grynaeus Tamás orvos, pszichiáter, néprajzkutató. Népi orvoslással is foglalkozik.

Halzl József, gépészmérnök, a Rákóczi Szövetség elnöke, a Baross Gábor Nemzeti Gazdaságpártoló Társaság társelnöke

Hámori József biológus, agykutató, az MTA r. tagja

Harsányi Ede gépészmérnök, az EVIG főmechanikusa

Hauszmann Alajos építész, az MTA r. tagja. Kolozsvártól Fiuméig számos épület jelzi szerteágazó tevékenységét. Korának egyik legtöbbet foglalkoztatott építésze volt.

Henkey Gyula dr. antropológus **Jakucs László** – az aggteleki barlangrendszer kutatásáért

Hevesy (Bischitz) György Nobel-díjas kémikus, a radioaktív izotópos nyomelemzés feltalálója, a nukleáris medicina megalapozója

Horpácsi Gyula kertészmérnök, etimológus

Horváth Adolf Olivér ciszterci szerzetes, méltatlanul elfeledett pécsi botanikus, a Dél-Dunántúl természetvilágának elhivatott kutatója

Horváth Béla szemészprofesszor

Illyés Géza urológus professzor, a hazai urológiai sebészet egyik megalapozója, az önálló magyar urológia megteremtője

Izsák Imre Gyula matematikus, fizikus, csillagász, „égi mechanikus”

Jakab Béla Odilo könyvtáros, teológus, *ornitológus, gólyaszakértő* (2005. évi felterjesztésekor még élt.)

Jánossy György – a kortárs magyar építészet egyik legkiválóbb képviselője

Kaán Károly erdőmérnök. A XX. sz. legnagyobb erdésze, az első magyar természetvédelmi törvény kidolgozója. Az Alföldfásítás apostola, földművelésügyi államtitkár, akadémikus.

Kander Zoltán dr. – a békés megyei Pándy Kálmán kórházban. (...)

Kelemen Andre hematológus professzor, ő hajtotta végre az első magyarországi csontvelő transzplantáció műtétet

Kittenberger Kálmán Afrika-kutató

Krepuska Géza orvosprofesszor, a modern magyar orr-fül-gégegyógyászat megalapítója. Polihisztor, aki neves szőlőkultúrát honosított meg a pestszentimrei homokon.

Kubassek János geográfus, tudománytörténész, az érdi Földrajzi Múzeum igazgatója

Kulin György csillagász, a magyarországi amatőrcsillagászat atyja, a *Magyar Csillagászati Egyesület* megalapítója. 21 kisbolygó és egy üstökös felfedezője.

Láng Gusztáv gépészmérnök, gyáros, a gőzturbina gyártás hazai bevezetője. A Láng Gyárat államosításáig maga irányította.

Liffa Aurél geológus, mineralógus, főbányatanácsos, a hazai ásványok, ércek, talajok és kaolin előfordulások kiváló kutatója

Losonczy György orvoskutató – elsőként ismerte fel a kórházi kezelés közben szerzett fertőzések tényét és fontosságát.”

MAGYAR VASÚTTÖRTÉNETI PARK

Molnár József geológusmérnök – az ország egyik legnagyobb olajmezőjének felfedezője

Sepsi-Nagybacsoni **v. dr. Molnár Károly** orvos-tábornok, az utolsó magyar király utolsó katonája

Nizsalovszky Endre – az MTA tagja, 1956-ban az Akadémia főtítkára

Obermayer Ernő vegyészmérnök, mezőgazdász, növénynevelő, virágzásbiológus. Az MTA r. tagja. A magyar fűszerpaprika nemesítője.

Oláh György Nobel-díjas kémikus

Öveges József piarista szerzetes, fizikaprofesszor, a magyar természettudományos ismeretterjesztés megalapozója. A fizika tudományának mindenese.

Palkovits Miklós orvos, neuroanatómus, az MTA r. tagja. Életműve messze kiemelkedik az egyébként kiváló magyar idegéletani kutatók munkásságából. 2x jelölték Nobel-díjra. Generációk sorát nevelte fel itthon és szerte a világban.

Palotás László hídépítőmérnök, betontudós, az MTA r. tagja, a négy kötetes *Mérnöki kézikönyv* szerzője

Pánovics József urológus

Pavlics Ferenc Hold- és Marsjármű tervező

Péczely Ignác – “az íriszdiagnosztikáért”.

Pilaszanovich Imre orvos, a gyermeksebészet, azon belül is az újszülött sebészet egyik megalapítója. A gyógyítás művésze volt, valódi értéket: **egészséget** alkotott.

Plósz Béla állatorvos, a modern állatorvosi sebészet megalapítója. Kimagasló eredményeket ért el a versenylovak orvoslásában.

Plózer István barlangkutató, a víz alatti barlangkutatók megszervezője, szakíró

Polányi János kémiai Nobel-díjas – munkásságáért.

Réthy Aurél, a Szent Rókus Kórház egykori világhírű gégeész professzora, „a legnagyobb magyar gégeész”

Réthy Mór matematikus, fizikus, az MTA r. tagja. Elsőként alkalmazta a vektroanalízis módszereit.

Romhányi György orvos, patológus, amiloid kutató. Orvosnemdoktorok legendás hírű oktatója, a szubmikroszkópos kutatás nagy alakja.

Rónai András geográfus, geológus, hidrogeológus, földrajztudós

Schwartz Ferenc, babarcsi orvos, a magyar tudományos elmeorvosászat megalapítója

Schwartz Ottó, babarcsi orvos, az igazságügyi elmeorvosászat egyik hazai úttörője

Selye János orvos, biológus, stressz-kutató. A stressz elmélet kidolgozója.

Sindely László és **Sindely Dániel** modellkísérletek sorozatával mutatja be, milyen szimmetriák segítségével épül föl az atommag és a különböző izotópok.

Soó Rezső a legnagyobb magyar botanikus, egyetemi tanár, az MTA r. tagja. A debreceni Ady Társaság elnöke.

Steiner Pál orvos, az első erdélyi urológus

Szabó György (Gyuri bácsi), a legendás bükki *füvesember*, évszázados gyógynövényes tudás birtokosa

Szabadváry Ferenc tudomány- és technikatörténész

Szádeczky-Kardoss Elemér geológus, geokémikus, a hazai geokémia megalapítója, akadémikus

Szalai István növényfiziológus, az MTA r. tagja

Szalay Sándor fizikus, akadémikus, a magyarországi magfizikai kutatások megteremtője

SZENT ISTVÁN EGYETEM YBL MIKLÓS MŰSZAKI FŐISKOLAI KAR

Szigetváry Ferenc gyógyszerész, a kőszegi Patikamúzeum igazgatója
Szilvási Zoltán gépészmérnök, mozdonytervező
Takács István, a környezetbarát hűtéstechnológia hazai bevezetője, a hűtéstechnika nagy öregje.
TÁPIÓSZELEI GÉNBANK, hazánk legnagyobb mezőgazdasági génbank gyűjteménye
Teleki Pál, gróf földrajztudós, egyetemi tanár, tudományszervező, az MTA tagja. Tragikus sorsú miniszterelnök
Thoma József mérnök – a csúszózszaluzatos építéstechnológiáért
Tihanyi Kálmán fizikus, villamosmérnök, feltaláló
Tóth József, a magyar gyermekurologia megalapítója, megszervezője
T. Tóth Sándor matematikátörténész (Kolozsvár-Budapest)
Újhelyi Károly orvosprofesszor – gyermekkori védőoltások bevezetése
Urbán Gyula biológus, filmoperatőr és feltaláló
Vincze Árpád elektromérnök (San Francisco) – tervezői munkásságáért és találmányaiért
Woyнарovich Elek halbiológus professzor, „világgraszoló magyar”